

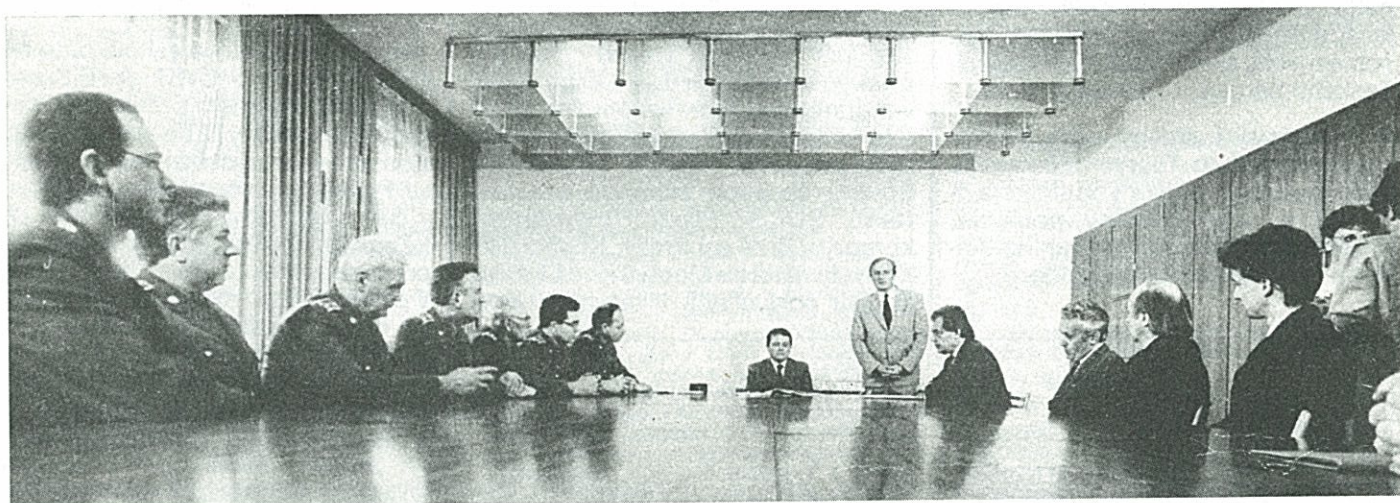
ZPRÁVY VUT 4/91 NEWS

VEVEŘÍ JE OPĚT NAŠE

Za historickou událost lze označit tripartitní dohodu ze dne 23. května 1991 mezi rektorem Vysokého učení technického v Brně prof. ing. Emanuelem Ondráčkem, CSc., rektorem Vojenské akademie v Brně prof.

ing. Františkem Obermannem, CSc. a primátorem města Brna ing. arch. Václavem Menclem o tom, že areál budov na Veverí, který byl v Brně vybudován v roce 1911 pro Českou vysokou školu technickou a v roce 1951 zabrán

pro vojenské účely, se předává zpět VUT Brno. Na důkaz této dohody, již se odstraňuje historická křivda, vydávají a svými podpisy stvrzují pamětní listinu o tomto aktu, vyhotovenou v jazyce českém a latinském.

Záběr ze slavnostního podepsání smlouvy mezi VUT a VA o předání areálu na Veverí.

Osudy budov Vysokého učení technického v Brně na Veverí 95

První česká vysoká škola na Moravě měla při zahájení své činnosti 3. listopadu 1899 pouze jeden odbor stavebního inženýrství, 4 profesory, 33 řádných a 14 mimořádných posluchačů. Brněnští Němci a jimi ovládaná radnice se všemožně snažili zabránit zahájení přednášek, a to i příkazem, aby nikdo nepronajímal dům pro techniku. Naštěstí byl právě dostavěn svépomocí české veřejnosti dům ženského spolku Vesny na tehdejší Augustinské (nyní Jaselské) ul. č. 9, kde byly konány první přednášky. Kabinety profesorů byly v soukromých bytech v okolí - Augustinská 2,4,8,18, Falkensteinerova (Gorkého) 5,7,9, Giskrova (Kaunicova) 34, a 38, Heberlerova

(Smetanova) 17, ovšem zpočátku bez knihoven a sbírek.

Podle požadavků profesorského sboru a na nátlak českých poslanců zakoupilo moravské místodržitelství pro novou školu stavební pozemek v prodloužené ulici Veverí "U krásné vyhlídky" od Tomášského kláštera Augustiniánů o rozloze 25 334 m² za 357 568 K. Profesorský sbor zvolil stavební komisi prof. arch. Josefa Bertla a Ing. Michala Ursínyho, který téhož roku navštívil technické vysoké školy v Německu, Švýcarsku a Francii. Komise poté vypracovala stavební program pro 6 odborů (stavební, strojní, elektro, chemický, kulturní/vodohospodářský/

Hlavní budova areálu na Veverí

a zeměměřický), celkem asi pro 600 posluchačů. Rozšířená komise pak předložila v roce 1903 lineární skicy na 6 pavilonů a rozpočet na 3,26 mil.K. V doprovodním Pamětním spise byla zevrubně odůvodněna potřeba laboratoří a dílen pro výuku. Vídeňské ministerstvo financí však podstatně omezilo navržený rozsah výstavby na 3 pavilony - hlavní A, stavební B a strojní C a náklady na 2,14 mil.K. Ministerstvo kultury a vyučování pak pověřilo v roce 1905 vrchního inženýra ministerstva vnitra arch. Karla Dondou ve Vídni vypracováním detailního projektu, bohužel však bez podstatnější požadované součinnosti profesorského sboru školy. Teprve v květnu 1906 byla zřízena v Brně komise pro provádění stavby při mor. místodržitelství s předsedou dvorním radou Fr. Navrátillem, s arch. Dondou jako ředitelem a 6 profesory jako členy, kteří se většinou marně snažili prosadit některé účelné úpravy projektu i požadavek, aby fasádu vypracoval některý význačný architekt. Zůstala fasáda navržená arch. Dondou v jednotném slohu a v jednoduchých formách českého baroka.

O financování stavby však nebylo stále rozhodnuto. Teprve 18.července 1907 si mohl profesor vodního stavitelství a nově zvolený poslanec vídeňského říšského sněmu Ing. Antonín Smrček stručně poznamenat:

veň sloužila i k vyučovací účelům a měla charakter průmyslové stavby.

Provoz v nových budovách České vysoké školy technické Františka Josefa v Brně slavnostně zahájil 25. června 1911 její rektor prof. Dr. Vladimír Novák za účasti moravského místodržitele Dr. Karla Barona Heinolda a vyšších správních úředníků zemské politické správy, dále poslanců Říšské rady hraběte Dr. Karla Kaunice, Dr. Otakara Byrona Pražáka, Dr. Jana Žáčka, Jana V. Výborného a Dr. Fr. Otakara Šramoty, rektora ČVUT v Praze prof. Dr. Fr. Hasy a profesorů Mašika, Vyhliďala, Vávry, profesorů KU Dr. J. Golla a Dr. K. Vandase. Z brněnských profesorů byli přítomni první rektor Dr. Karel Zahradník, Dr. Jaroslav J. Jahn, Dr. Baborovský, Ing. Vladimír List, Ing. Antonín Smrček, arch. Jaroslav Šyříš, Dr. Adolf Štys, akad. malíř Herčík a několik docentů. Bylo přítomno několik starostů českých a moravských měst, z brněnské radnice pouze jediný český člen městské rady Antonín Kapr. Velmi početní byli zástupci českých spolků: Spolku českých inženýrů a architektů v markrabství Moravském založil při této příležitosti Pamětní knihu, dále byli přítomni přední funkcionáři Spolku českých inženýrů a architektů SIA v Praze, Inženýrské komory v Brně a v Praze, Spolku českých stavitelů na Moravě a ve Slezsku, Spolku posluchačů inženýrství v Brně,

obsáhlý Památník dokumentující podrobně přípravu, postup a rozsah výstavby i dosavadní činnost vysoké školy.

V roce 1913 zahájil prof. Smrček v přízemí pavilonu B zařízení Laboratoře vodních staveb (jako první vodní laboratoř v Rakousku-Uhersku) a přes nepříznivé podmínky pokračoval i v době války, takže již na jaře 1917 prováděl první vědecké pokusy s modely jezu na Vltavě v Praze a řešil stabilitu zemních hrází. V roce 1914 byla pak konečně zahájena výstavba chemického pavilonu na Žižkově ulici, dokončená teprve po válce.

Ve válečných letech 1915 až 1918 sloužily všechny tři pavilony (kromě knihovny a vod.laboratoře) jako vojenská nemocnice a náhradní výuka se konala v omezeném rozsahu v budovách na ulici Gorkého a jinde.

Ve dvacátých letech byl na zadní části pozemku vybudován tzv. "červený pavilon" především pro strojné - technologické laboratoře a dílny.

17.listopadu 1939 ve 4. hod. ráno byly všechny budovy ČVŠT dr. E.Beneše obsazeny gestapem a útvary SS. Kolem byly přepadeny již během noci i řada studentů byla odvečena do koncentráku. Protestní průvod učitelů a posluchačů v čele s rektorem Šyříšem Veverí ulicí k Zemskému úřadu odbyl zástupce zem. presidenta tím, že jde o "reichssache." V prosinci byl povolen krátkodobý vstup do budov, změněných na kasárna SS-Schutzstaffel a Wehrmachtu, pouze profesorům - vedoucím ústavů k odebrání soukromých věcí za přítomnosti SS. V únoru 1940 byl odborným dohledem na zařízení ČVŠT pověřen profesor DTH v Brně Ing. Olberth a komisařským správcem byl jmenován Dozentenführer DTH prof. Weinlich, který obsadil zkušebnu stavebních hmot pro zkoušky pevnosti konstrukcí bojových letadel. Na žádost českých technických úředníků Zemského úřadu byl od 1.4.1940 povolen omezený provoz laboratoře vodních staveb (prof.Ing.Jan Bažant, doc.Ing.Dr.Karel Kostka, Ing.Miroslav Bayer a 3 modeláři) údajně pro přípravu průplavu Dunaj-Odra. Ve skutečnosti se konaly pokusy pro rekonstrukce jezů na Moravě a na Slovensku, pro stavbu Brněnské přehrady a zejména pro projekt přehrady u Víru, který od roku 1941 skupina českých inženýrů zemského úřadu ilegálně připravovala. To pak umožnilo zahájení stavby již v roce 1947. Pracovníci LVS využili možnosti vstupu do budov a průběžně informovali přes známé ilegální pracovníky o situaci v budovách ČVŠT i jinde v Brně, předsedu R 3 prof.Judr. Josefa Grňa. Pro posluchače zavřené techniky a české inženýry zprostředkovali výpůjčky z uzavřené Technické knihovny VŠT, vedené obětavě Ing.Mazerhoferem,

18/7 07

poslal jsem přepisem listu
ministru financí o zadaní stavby
čestě architektů a draho-(Kouřimské).

Ch

Stavební práce byly zadány pražskému podnikatelství V.Nekvasil, farní a ostatní práce vesměs českým firmám. Celkový stavební náklad dosáhl 2,75 mil.K., s vnitřním zařízením, opravou staršího nábytku a se stěhování pak 3.14 mil.K. Pro nedostatečný tlak ve vodovodní síti byla za pavilony zřízena vlastní parní přečerpací stanice se strojovnou pro zásobování el. proudem, která záro-

Akademického čtenářského spolku "Zora" v Brně, Akad. udruženje "Jugoslavijska" v Brně, Spolku českých mediců v Praze, Českého čtenářského spolku v Brně, České sekce lékařské a advokátní komory, podpůrných studentských spolků "Hlávka" a "Brandl", Jubilejní jednoty lidumilů na Moravě, Ústřední spolek měřických úředníků a další. K slavnostnímu otevření nových budov vydal profesorský sbor

Titulní strana pamětní knihy založené u příležitosti dokončení stavby Veverí. Dlouho ležela v depozitáři Státní technické knihovny.

kteří nepřerušili ani odběr dostupné zahraniční literatury a časopisů. Dále udrželi po celou dobu války provoz Donátova fondu, nadace pro vydávání skript a pro prodej publikací ČMT se studenskou slevou.

Již dne 27. května 1945 se podařilo zajistit budovy na Veverí (rektor prof. Syříště, prof. Ing. Dr. K. Hruban, Ing. M. Bayer a pedel Kaderka) před záborom a konfiskací Rudou armádou, za účinné podpory ozbrojených studentských dobrovolníků. Z budov byly odstraněny zbraně, munice a miny německé armády a z příkazu kulturního a školského referenta revolučního NV prof. Krohy byly zajišťovány budovy a zbytky neodvezeného inventáře a trezory Německé techniky a SS-Polizeiakademie na Barvičově 85. Nalezené klíče od bankovních sejfů umožnily přístup k tam uloženým insigniím ČVŠT a VŠZ. Zajištěn byl konečně i státní majetek v bytech profesorů a učitelů německé techniky. V budově na Barvičově byl zajištěn sklad bojových chemických látek a map, zejména celé čs. pevnostní linie, a plány součástek na V-2.

První fakultní rada FIS pod vedením děkana prof. Bažanta se konala 24. 5. 1945, dne 16. 6. byla zvolena revoluční závodní rada s předsedou prof. Grňou, 4. 7. byly zahájeny na FIS přednášky zkráceného letního semestru a 10. 7. se konala valná schůze obnoveného Spolku posluchačů techniky (SPT). První poválečné akademické volby na ČVŠT byly dne 6. 9. 1945, rektorem byl zvolen opět prof. Ing. arch. Jaroslav Syříště.

Dne 10. 9. 1951 zrušil ministr Čepička Benešovu techniku a její budovy za-

brala Vojenská technická akademie (VTA, později VAAZ), a to s převážnou částí zařízení a vědeckého inventáře. Pod správou náhradně zřízené vysoké školy stavitelství (rektor prof. ing. Dr. Vojtěch Mencl) zůstaly po delších obtížných jednáních pouze Laboratoř vodních staveb a Technická knihovna.

Teprve dohodou uzavřenou 23. května 1991 byl areál budov na Veverí

a Žižkově ulici předán zpět VUT v Brně. Během 80 let od června 1911 do června 1991 sloužily tedy tři původní pavilony civilní vysoké školy technické 31 roků 7 měsíců, jako kasárny během obou světových válek 9 roků 4 měsíce a vojenské akademii 39 roků 1 měsíc.

3. 6. 1991

Doc. ing. Dr. M. Bayer

HLASY AKADEMICKÉ OBCE

Do Evropy ano, ale kudy a jak?

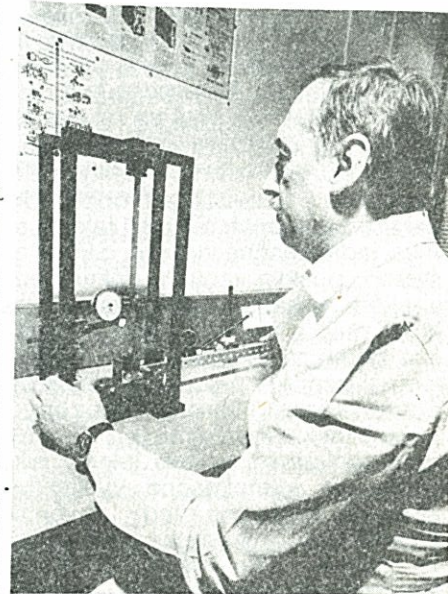
(Pokračování ze Zpráv 3/91)

Hlavními funkcemi naší fakulty, stejně jako ostatních vysokoškolských pracovišť, je výuka a výzkum. Tato skutečnost není akceptována všemi pedagogicko-výzkumnými pracovníky, o ostatních ani nemluvě. O sepětí výzkumu a výuky na fakultě lze, až na výjimky, hovořit jen s velkou dávkou fantazie. VŠ zákonem zaručená akademická svoboda bádání je nezdědka pojímána nikoliv ve smyslu "jaké bádání" nýbrž "bádání ano - ne". Na naší fakultě by se nemělo najít místo pro takové pedagogicko-výzkumné pracovníky, kteří nepřispívají k rozvoji vlastního oboru či k jeho tvořivé aplikaci do nosných oborů fakulty. To vyžaduje položit větší důraz na výzkumnou činnost a významně zohlednit dosahované výsledky při hodnocení pracovníků. K tomuto opatření jsou na naší fakultě poměrně dobré předpoklady. Kvalitní výsledky výzkumné práce mají totiž velkou naději na rychlou využitelnost, která vyplývá z těsné vazby fakulty na praxi, deklarované již samotným názvem fakulty. Zintenzivnění výzkumné práce, jako předpoklad odborného růstu jednotlivých pracovníků a tím i fakulty jako celku, by mělo být provázeno i podstatně větším zapojením studentů. Účast na řešení konkrétních problémů s předem neznámými a nezaručenými výsledky, které se významně odlišuje od mechanického reprodukování někdy snad desítky let starých úloh ve cvičeních jednotlivých disciplín, má nutně mnohem vyšší účinek. Proto by zejména v odborných profilujících disciplínách měla být výuka více napojena na výzkumnou činnost příslušných pracovišť a měla by mít více individuální charakter. Zapojování studentů do výzkumu např. formou zadávání a řešení dílčích problémů, vyžadujících úměrné zvládnutí celé problematiky, by potom mělo být také oceňováno v rámci pedagogického úvazku.

Dosažení slušných výzkumných výsledků je zpravidla podmíněno

potřebným přístrojovým a materiálovým vybavením. Jeho pořízení za současných podmínek je téměř neřešitelnou záležitostí a tato okolnost bude asi několik let značným handicapem většiny řešitelských kolektivů fakulty. Z této skutečnosti musí vycházet sestavování koncepcí výzkumu jednotlivých pracovišť, nikoliv však ospravedlňování výzkumné pasivity. Na úrovni fakulty je potom třeba zabezpečit maximální efektivitu využívání stávajícího přístrojového parku, pořízeného z prostředků školství. Přístup k těmto přístrojům a jejich využívání by měly být umožněny všem potřebným zájemcům a to zejména v těch případech, kdy jejich pomyslní majitelé (tedy hmotně odpovědní pracovníci) nejsou schopni jejich prostřednictvím produkovat žádné výsledky.

V důsledku rostoucích nákladů na provoz fakulty, provázených navíc snižováním dotací ze státního rozpočtu, je neudržitelná dosavadní praxe v rozdělování finančních prostředků včetně mzdového hodnocení pracovníků. Zcela určitě bude třeba nejen přijmout ale i přísně dodržovat množství úsporných opatření. Bylo by však naivní předpokládat, že vzniklou situaci je možno řešit jen administrativním omezením spotřeby elektřiny, tepla

Ing. Stanislav Vašut, CSc. z technologické fakulty ve Zlíně při přípravě cvičení z pružnosti.

a benzínu a odstřižením telefonů. Tato opatření se sice určitě projeví snížením provozních nákladů, na druhé straně ale i utlumením pedagogické a výzkumné činnosti a nikoli jejich racionalizací a zefektivněním. V tomto smyslu je třeba hledat zásadní řešení, která nabourají dosavadní pohodlí a jistoty a přinutí každého pracovníka zvážit možnosti a způsob dalšího působení na fakultě.

Hodnocení resp. odměňování pracovníků (a nejen pedagogicko-výzkumných) je samo o sobě velký a citlivý problém. Vnější ekonomický tlak na reformu vysokých škol, a tedy i naší fakulty, v podobě omezování finančních dotací asi vychází ze skutečnosti, že platy VŠ pracovníků jsou vypláceny bez ohledu na kvalitu a množství odvedené práce. Současná praxe v odměňování překonává dokonce i ideu minulých let "každý podle svých schopností, každému podle jeho zásluh". Není-li tato úvaha správná, je-li to, co pracovníci fakulty dnes odvádějí vše čeho jsou schopni, má-li být východiskem hodnocení zásluh a nikoliv odvedená práce, potom naděje na zachování fakulty (natož vstup do Evropy) nejsou asi velké. Když fakultu nepřinutí k uvážlivému nakládání svěřenými prostředky rozum, potom ji k tomu donutí omezování dotací. Jediným řešením za současné situace je prosté odměňování dle pracovních výsledků. Tato idea je jednoduchá, její realizace už méně. Zcela určitě lze ale snáze objektivně a spravedlivě hodnotit množství a kvalitu pracovníků než zásluhu. Přitom počet "odpracovaných" let či dokonce počet let ve funkci je sice objektivně hodnotitelný, ale je to jen zásluha a nikoli pracovní výsledek.

Rozhodnutí o rozdělení a využití fakultě přidělených prostředků musí vycházet z jejího poslání a základních funkcí. Dědictvím minulých let na fakultě je početný a ideově jednotný administrativně správný aparát. Dosaďme téměř platonické polemiky o jeho racionalizaci se dnes musí dostat do jiné roviny. Pedagogicko-výzkumná pracoviště jako odpovědní garanti základních činností fakulty se musí jednoznačně vyjádřit, o které ze služeb poskytovaných děkanátem, v jakém rozsahu a tedy vlastně i "za kolik" mají z hlediska výuky a výzkumu zájem a naopak, které činnosti jsou si ochotna a schopna zabezpečovat sama. Tímto přirozeným způsobem, samozřejmě při současném zohlednění potřeb fakulty jako celku, se jednoznačně vyeliminují činnosti nežádané, tedy zbytečné a parazitující. Výhoda tohoto přístupu je zřejmá - čím méně administrativních služeb budou katedry (ústavy?...) vyžadovat, tím více zůstanou prostředků na výuku a výzkum.

Hodnocení pedagogicko-výzkumných pracovníků z hlediska množství a kvality vykonané práce je složitější. Otázku kvality řeší kvalifikační kategorie OA - doc. - prof. Přiznávání akademických hodností snad bude v dohledné době dostatečně objektivizováno zákonnou úpravou. Nápravu nedostatků let minulých lze provést např. dodatečnými habilitacemi. Kvalita práce pedagogicko-výzkumného pracovníka (byť jen předpokládaná či teoretická) se odráží v jeho přiznaném platu. Množství odvedené práce by se pak mělo odrazit ve skutečně vyplaceném podílu přiznaného platu. Pedagogický výkon lze vyjádřit počtem odučených hodin. Výzkumný výkon podobně (tedy vykazováním hodin hodin bez možnosti kontroly) už naštěstí měřit nelze. Zde může být jediným kritériem hodnota dosažených výsledků. Tu lze vyjádřit nejlépe finančně při jejich prodeji nebo alespoň, sice méně konkrétně, ale objektivně nezávislou oponenturou s udáním odhadu ceny resp. objemu vynaložené práce. Za naplněný výzkumný výkon by potom bylo možno považovat případy, kdy část přiznaného platu, úměrná úvazku na výzkum, bude nejlépe pokryta přínosem z prodeje výsledků do podílů školy v rámci HC nebo alespoň oponentním odhadem přínosu. Tento odhad nemůže ale samozřejmě být postaven na rovně realizovanému přínosu a musí být proveden nejen objektivně (a nezávisle) ale i kvalifikovaně. Při nenaplnění úvazku, a to jak pedagogického tak výzkumného, by měl být (nejlépe asi v příštím období, např. v příštím roce) pracovníkovi vyplácen jen úměrný podíl přiznaného platu. Podrobněji je tento návrh uveden v závěru příspěvku. Z nevyplacených mzdových prostředků by pak mohl vzniknout rezervní mzdový fond pro případné výkonnostní odměny a stimuloval výzkumné činnosti v těch oblastech, na kterých má fakulta zájem. O rozdělování tohoto fondu by pochopitelně neměli rozhodovat jen "tvůrci".

Oblasti v životě fakulty, které vyžadují nápravu, je celá řada. Pravděpodobně stejně důležitý jako vlastní podstata jednotlivých reformních kroků je i postup jejich provedení. Ten musí být volen tak, aby se chod fakulty nezastavil, ale aby současně prováděná opatření byla dostatečně účinná a logicky na sebe vzájemně navazovala. Výše zmíněné stanovení priorit fakulty s navazujícím rozvolněním studia a reorganizací pracovišť musí být v zápětí provázeno opatřeními personálními. Ve smyslu čl. 20/5 statutu VUT Brno je nutno postupně ukončit platnost stávajících pracovních poměrů pracovníků fakulty. Toto opatření by mělo být provedeno v rámci oficiálně vyhlášené reorganizace fakulty, což umožní v souladu s platnými zákony realizovat potřebné

personální změny. Konkursním řízením nově resp. staronově přijímaní pracovníci by pak již měli obsazovat místa ve shodě s předem jednoznačně formulovanou koncepcí fakulty v oblasti pedagogiky a výzkumu i předem navrženou odpovídající strukturou. Toto obsazování by mělo být realizováno shora tak, aby vedoucí jednotlivých pracovišť měli možnost rozhodujícím slovem ovlivnit složení svých kolektivů, se kterými musí nutně nést plnou odpovědnost za výsledky pedagogické i výzkumné činnosti i za využití svěřených prostředků. Pro rekonstrukci pedagogicko-výzkumných pracovišť by stejným procesem měl projít i administrativně správní aparát, samozřejmě již pod vlivem rekonstruovaných pedagogicko-výzkumných pracovišť.

O budoucí tvář a budoucím osudu fakulty se rozhoduje právě nyní. Je zřejmé, že velkou zodpovědnost mají a budou mít konkrétní pedagogicko-výzkumná pracoviště, realizující poslání fakulty. Je tedy nesmírně důležité, kdo bude v jejich čele. Kriteria konkursního řízení jsou jednoduchá - morální a odborná úroveň. Méně jednoduché je zohledňování těchto kritérií. Jak měřit morálku, když i zdánlivě vyhovující vyjádření odborné úrovně počtem publikací nic neříká přinejmenším o podílu spoluautorů na prezentovaných výsledcích, když řada pracovníků bez váhání a studu vykazuje v přehledech odborné činnosti publikace, v nichž jsou uvedeni na pátém a vyšším pořadí autorského kolektivu a to nezřídka jen díky zásluhám nikoliv odborným. Je tedy nesmírně důležité, kdo bude rozhodovat v konkursních komisích zejména při obsazování míst vedoucích pedagogicko-výzkumných pracovišť. Garantem objektivnosti těchto komisí jsou pochopitelně stávající akademičtí funkcionáři a akademické orgány. Zejména úloha akademického senátu je v tomto ohledu významná. Volba senátu se neuskutečnila přesně v duchu předem vymezených pravidel, přesto ale vyjádřila vůli akademické obce a naprosto dodržování norem by asi nevedlo k výrazně jiným výsledkům. Nicméně rozpaky nad volbami senátu se přenášejí i dále nad jeho činnost či spíše nečinnost. Nechce se ani věřit, že jediným cílem zvolených členů senátu byla vlastní účast na volbě děkana fakulty, jak by bylo možno usuzovat z naprosto nepochopitelné následné pasivity tohoto orgánu. Považují-li někteří členové senátu svou roli v tomto orgánu za splněnou, potom by měli na své další členství resignovat. V opačném případě jsou ale členové senátu morálně povinni iniciativně naplňovat poslání tohoto akademického orgánu a to jak z hlediska pravomocí, tak z hlediska odpovědností vůči akademické obci. Nedílnou součástí nezbytných refo-

rem fakulty je tedy i účinné zapojení akademického senátu, podmíněné jeho vlastním ozdravením. K tomuto účelu lze členům senátu (i všem ostatním pracovníkům fakulty) doporučit důkladné prostudování VS zákona a statutů VUT i FT.

Lze očekávat, že výše uvedené úvahy vyvolají řadu diskusí, někdy možná velmi ostrých. V tom ostatně spočívá hlavní smysl těchto úvah. Aby tato diskuse byla věcná a směřovala k rozumným závěrům, měla by se řídit těmito pravidly:

1. Odmítnout libovolný předložený návrh jen jeho věcným faktickým vyvrácením.
2. Nepodaří-li se návrh vyvrátit, potom dále diskutovat ve smyslu "jak ano" či "jak lépe" a nikoli "proč ne".
3. Vyvrácením návrh překonat pokud možno návrhem vlastním a lepším.

Na závěr mého příspěvku uvádím návrh systému mzdového hodnocení pedagogicko-výzkumných pracovníků.

Filosofie návrhu: Skutečný plat, jehož výše je závislá na vykonané práci, se odvozuje od platu přiznaného pracovní smlouvou odečtením hodnoty nere realizovaného pedagogického a výzkumného úvazku.

Princip návrhu:

$$PS = \frac{CÚ - PÚ - VÚ + PV + VW}{CÚ} \times PP$$

kde:

- PS = plat skutečný (Kčs / měsíčně)
 PP = plat přiznaný (Kčs/měsíčně)
 CÚ = celkový úvazek (hod/rok)
 PÚ = pedagogický úvazek (hod/rok)
 VÚ = výzkumný úvazek (hod/rok)
 PV = pedagogický výkon (hod/rok)
 ... realizovaný podíl PÚ
 VW = výzkumný výkon (hod/rok)
 ... realizovaný podíl VÚ

Příklad: Výpočet skutečného platu pracovníka s přiznaným platem 4.500,- Kčs/měsíc, který odučil 600 hod/rok a prodejem výsledků své výzkumné práce přispěl do podílu školy v rámci fondu rezerv HC částkou 12.000,- Kčs resp. na tuto výši byly jeho výsledky při oponentuře odhadnuty. Při výpočtu jsou předpokládány dosud či nedávno platné velikosti úvazků (celkový 1.800, pedagogický 800 a výzkumný 500 hod/rok). hodinová sazba z přiznaného platu $(4.500 \times 12) : 1.800 = 30$ výzkumný výkon $= 12.000 : 30 = 400$ potom

$$PS = \frac{1.800 - 800 - 500 + 600 + 400}{1.800} \times 4.500 = 3.750$$

Vzhledem k předepsaným úvazkům pracovník nezrealizoval celkem 300 hodin (200 ve výuce a 100 ve výzkumu) a tedy 9.000,- Kčs. Tomu odpovídá

měsíční snížení platu ve výši 9.000 : 12 = 750 Kčs.

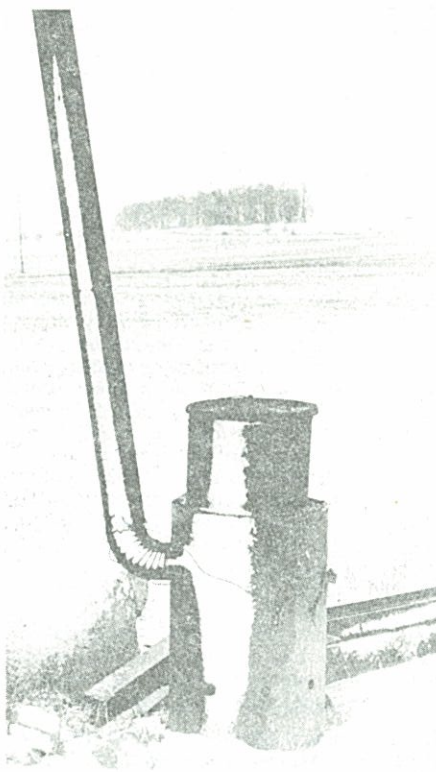
Tento návrh neřeší nic než koncepci. Praktická realizace by předpokládala stanovení reálných hodnot úvazků včetně vzájemných kompenzací, sta-

novení způsobu oceňování výkonu vyšších úvazků a vyřešení dalších technických aspektů.

doc. ing. Antonín Židlík, CSc
 FT VUT ve Zlíně

NESMÍME PROTOPIT PROSTŘEDKY NA VĚDU A VÝUKU

Po výrazném zdražení tepla a elektrické energie a snížení rozpočtových finančních prostředků na provoz školy se stávají náklady na energie, a zvláště na teplo, velmi závažnou nákladovou položku. Náklady na energie již netvoří jednotky, ale v letošním roce budou činit již desítky procent z prostředků, které má škola k dispozici na krytí provozních nákladů - pokud s tímto nepříznivým stavem něco neuděláme. Protože škola již nedostává prostředky na jednotlivé potřeby odděleně, ale v jednom společném fondu, kromě mzdových a investičních prostředků, není nadpis tohoto příspěvku nadsázkou, nýbrž prostou skutečností.

Ve spotřebě elektrické energie, která je lépe měřitelná a její využívání lépe kontrolovatelné, nedochází k takovému plýtvání. U tepla, které bylo dosud velmi levné, a to zejména při došlých z centrálních zdrojů, což je případ většiny našich pracovišť a výukových prostor, a šíří se nenápadně, však dochází k ohromnému plýtvání. Jak ukazují bohaté zkušenosti, většina objektů nemá dobře zregulovanou topnou soustavu a celý objekt se vytápí tak, aby i v tepelně technicky nejméně příznivých místnostech - s neintenzivnějším chlazením nebo s nedostatečným tepelným příkonem - byla udržována potřebná teplota, a často vyžadována i vyšší, jen podle subjektivních pocitů. V ostatních místnostech dochází pochopitelně k přetápění, teplota je nadměrná, případně regulovaná otevřenými okny. To potvrzuje i situace na strojní fakultě, kde se podařilo od začátku letošního února snížit spotřebu tepla na méně než polovinu v porovnání jednotlivých týdnů ve stejném

období v roce 1989 až 1990 a po přepočtu na stejný teplotní rozdíl mezi vnitřní a venkovní teplotou.

Jak ukazuje plánovaná spotřeba tepla a hodnota sjednaného tepelného výkonu na VUT (při velkospotřebě se teplo z centrálních zdrojů platí ve složené sazbě: za odebranou energii a za tepelný výkon) pro jednotlivé fakulty a objekty kolejí a menz, není situace v těchto objektech jiná, než byla donedávna na strojní fakultě. Tuto situaci je třeba radikálně zvrátit a nedopustit, abychom vyplývali finanční prostředky, které nám chybí ve výuce a ve vědecko-výzkumné činnosti.

V první etapě lze dosáhnout snížení spotřeby tepla nejméně o 20 až 30 % jen organizačními opatřeními bez vynaložení technických a materiálních prostředků. Teprve až odstraníme tyto nejhrubší nedostatky, bude nutné přistoupit k zlepšování tepelné izolačních vlastností objektů, ke zdokonalování technického vybavení, k zavádění dokonalejší regulační a řídicí techniky atd., tak, aby byla na úrovni úkolů a poslání Vysokého učení technického. Na to však bude zapotřebí značných prostředků. První, ale nejdůležitější etapu však lze zvládnout i bez těchto prostředků, které ostatně nyní nemáme. K tomu stačí plná zodpovědnost všech pracovníků na fakultách, rektorátě a složkách kolejí a menz, kteří mají hospodárné vytápění a hospodárnou spotřebu tepla ve své pracovní náplni a občanská zodpovědnost všech ostatních: učitelů, vědeckých pracovníků, dalších zaměstnanců i studentů.

Topná sezóna sice končí, co jsme protopili, je již bohužel nenávratně pryč, ale je nezbytné využít mimotopní období k tomu, aby byly vytvořeny podmínky pro výrazné snížení spotřeby tepla v dalším období, včetně okamžitého snížení sjednaných tepelných výkonů a aby od zahájení nové topné sezóny bylo na vytápění pohlíženo jako na nutné zlo, které nám ukrájuje z tenkého krajíce prostředků na hlavní činnost školy: výuku a vědu. Bylo by pod úroveň pracovníků Vysokého učení technického se s takovým stavem smířit.

Prof. ing. Jaroslav Kadmožka, CSc.
 proděkan FS - VUT

Studium inženýrské optiky na VUT

Strojní fakulta Vysokého učení technického v Brně ve spolupráci s přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity v Brně otevřela od školního roku 1990/91 mezioborové studium inženýrské optiky. V prvním ročníku nyní studuje 20 posluchačů. V následujícím školním roce 1991/92 bude k tomuto studiu přijat stejný počet uchazečů.

K zavedení tohoto studia je několik důvodů. Především je to trvalá snaha katedry fyziky na strojní fakultě VUT v Brně o zlepšování a zvyšování fyzikálních znalostí inženýrů, neboť široké fyzikálně matematické vzdělání techniků umožňuje jejich profesionální mobilitu a usnadňuje orientaci v nově vznikajících hraničních oborech. Dalším důvodem je nedostatek odborníků zaměřených na správné uplatňování optoelektroniky v konstrukci strojních zařízení a na kvalifikované využívání optických metod ve strojní metrologii. Velmi významným důvodem je, že na strojní fakultě a přírodovědecké fakultě a na vědeckých ústavech spolupracujících s oběma fakultami jsou odborníci, kteří jsou schopni zajistit vysokou úroveň výuky v nově vzniklém oboru, a to především na základě své vědecké práce.

Předměty studijního programu inženýrské optiky lze rozdělit do tří skupin. První skupinu tvoří předměty obecné fyzikálně matematického základu a vybaví absolventa velmi solidními znalostmi z matematiky a fyziky a umožní mu tvůrčí činnost v jedné z oblastí fyzikálního inženýrství, které je v současné době v celém světě progresivním oborem. Do druhé skupiny lze zařadit studijní předměty strojních oborů, které dají studentovi teoretický základ ke strojnímu inženýrství, budou ho formovat pro práci v přesné mechanice, pro práci konstruktéra strojních zařízení využívajícího počítačové podpory a seznámí ho s konstrukčními zásadami automatizovaných výrobních systémů a robotů. Ve třetí skupině jsou předměty specializace optického inženýrství. Patří sem mimo jiné geometrická a vlnová optika, nelineární optika, fourierovská optika, holografie, fyzika laserů, aplikace laserů, optoelektronika, integrovaná optika, elektronová optika.

Cílem studia je připravovat absolventy se základními znalostmi strojního inženýra, hlubšími znalostmi z technické mechaniky, elektroniky a optoelektroniky se zvláštním zaměřením k jejich aplikaci ve strojních zaří-

zeních, která využívají ke své funkci optických principů a optických soustav. Studium poskytne teoretické i experimentální znalosti o zákonitostech šíření světla, o principech činnosti laseru a jiných zdrojů světla, o zobrazovacích systémech. Seznámí s optickými vlastnostmi pevných látek a s technologií vytváření tenkých vrstev a s měřením jejich vlastností. Absolvent zvládne metodiku optických měření, zpracování výsledků měření a využívání výpočetní techniky pro vlastní práci.

Absolventi studia inženýrské optiky se uplatní především v konstrukci a při vývoji optických soustav nebo strojních zařízení, jejichž nedílnou funkční součástí jsou rozložené optické systémy nebo ucelené optické moduly, jako např. osvětlovací a zo-

brazovací systémy, optické metrologické systémy, optická čidla v automatizaci. Dále se uplatní v provozních, vývojových a vědeckých laboratořích jako kvalifikovaná obsluha optických měřicích přístrojů, laserových systémů, interferometrů, fotometrů, spektrometrů. Studijní předměty ze strojírenství jsou vybrány tak, aby jejich absolvováním se získaly dovednosti nejenom konstruovat mechanické prvky optických zařízení, ale i širěji ovládnout automatizaci inženýrských prací.

Mezioborové studium inženýrské optiky přispívá k vzájemnému otevření a propojení různých typů vysokých škol a ke zvýšení mobility studentů a učitelů.

Prof. RNDr. Miroslav Liška, DrSc.
FS-VUT

O BAKALÁŘÍCH V KANADĚ

Slovo bakalář zní většinou z nás trochu archaicky, do současnosti jako by se ani nehodilo. Spíš tušíme, než víme, co bakalář je, nebo byl. Pamětník si vzpomene možná na film "Nezbedný bakalář" a snad vidí typického bakaláře v postavě, kterou tak pěkně ztělesnil Zdeněk Svědík. Ti, kteří jsou trochu obeznámeni s francouzským školstvím a vědí, že Francouzi nazývají maturitní zkoušku "baccalauréat" (Slovník francouzsko-český od V. Bubena a F. Povera o ní uvádí poněkud záhadnou informaci, totiž že je to "první stupeň hodnosti univerzitní, nabytý zkouškou maturitní") mohou považovat bakaláře za francouzského maturanta. Ve slovníku cizích slov (L. Rajman - 1966) se říká, že bakalář byla nižší akademická hodnost na středověkých univerzitách, která je dosud udělována na některých vysokých školách západních zemí.

Co se termínem bakalář rozumí u nás dnes, plyne z §21 zákona č. 172 o vysokých školách, kde se v odst. 1 uvádí: "Vysoké školy mohou uskutečňovat obsahově ucelenou část vysokoškolského studia, po jehož ukončení vydávají vysvědčení, popřípadě přiznávají titul 'bakalář' (ve zkratce 'Bc.'). Podle toho, i podle obsahu další části zmíněného paragrafu, je bakalář člověk, který absolvoval pouze část vysokoškolského studia, nikoliv studium celé. Není absolventem vysokoškolského studia, těm se přiznávají tituly jiné - magistr, inženýr, doktor.

Zavedení dvoustupňového studia na vysokých školách nepochybně je, a zejména bude, užitečné opatření, i když to, že bakalář nebude považován za absolventa vysokoškolského studia, nepovažují za příliš šťastné. Domnívám se totiž, že relativně dlouhé bakalářské studium, které nevede k jeho uznání jako vzdělání vysokoškolského, nebude tak atraktivní, jak by zasloužilo, a to ani pro studenty, ani pro jejich zaměstnavatele a možná, že ani pro vysoké školy. Není bez zajímavosti, že do jisté míry analogický problém formálního hodnocení na úrovni středního školství byl řešen zavedením pojmu "středněškolské vzdělání" a "úplné středněškolské vzdělání". Tento postup byl ovšem především politickým: měl ukázat alespoň termínologií na vysokou úroveň vzdělávání, kterého

se dostává naší mládeži.

V zemích, kde se titul "bakalář" užívá tradičně, konkrétně v U.S.A. a v Kanadě, je pojem bakaláře vymezen, i když ne explicitně, poněkud jinak, než v citovaném vysokoškolském zákoně. Zásadní odlišnost vidím především v tom, že v uvedených zemích je bakalář považován za gramotného absolventa vysoké školy, za vysokoškolsky vzdělaného odborníka. To má nepochybně příznivý vliv na jeho společenské postavení i na jeho pracovní zařazení a existenční poměry.

Domnívám se, že v období, kdy se o zavedení bakalářského studia u nás uvažuje, nebo se studium připravuje, anebo i zavádí, mohou být pro čtenáře zajímavé některé informace o tom, jak je studium k dosažení titulu "bakalář" zařazeno do celkové struktury vysokoškolského vzdělávání jinde. Měl jsem možnost seznámit se do jisté míry s vysokými školami v kanadské provincii Québec, konkrétně v Montrealu. Některé z poznatků budou uvedeny v dalším. Zaměřme se přitom, přirozeně, především na technické obory, které se studují buď na technických fakultách univerzit, nebo na frankofonní montrealské L'École Polytechnique přidružené k Université de Montréal, jedné ze čtyř montrealských univerzit.

Především uvedme, že québecké a - pokud jsem mohl zjistit - ani jiné kanadské vysoké školy neudělují akademický titul "inženýr". Inženýr (engineer, ingénieur) je spíše obecné označení pro technika. Někdy ovšem je Eng. i titul, který však technik nezískává na akademické půdě. Absolventům technických oborů vysoké školy udělují, podobně jako jiným svým absolventům, především tituly "bakalář" (Bachelor-Bachelier, B.), "magistr" (Master - Maitre, M.) a "doktor" (Doctor - Doctor, D.). K tomu se obecně připojuje označení příslušné odbornosti, například B.Eng. (B. Ing.) - bakalář inženýrství, nebo M.Ed. - magistr pedagogických věd, nebo D.Eng. - doktor inženýrství. Absolventi některých oborů, například zdravotních, mají i jiné tituly.

Studenti získávají akademické hodnosti postupně. Ať chtějí dosáhnout jakkoliv vysoký titul, musí nejprve získat titul bakaláře. Po jeho

dosažení ovšem většina studentů z vysoké školy odchází, jen relativně malá část studentů pokračuje ve studiu, aby získala, nebo se pokusila získat, vyšší akademickou hodnost. Například v U.S.A. pokračuje (podle soukromých informací) ve studiu po získání titulu "bakalář" jen cca 20 procent studentů. Kanadská statistická ročenka z roku 1986 uvádí tyto počty akademických titulů udělených v Kanadě v roce 1983: 89800 bakalářů (nebo titulů ekvivalentních), 13900 (tj. 16 procent) magistrů a 1800 (tj. 2 procenta) doktorů. To značí, že po dosažení bakalářské hodnosti pokračovalo ve studiu jen cca 16 procent studentů, ostatních 84 procent studium ukončilo. Převážnou část vysokoškolsky vzdělaných občanů v Kanadě (i v U.S.A.) tedy tvoří bakaláři. Jsou zřejmě považováni za plnohodnotné absolventy vysokých škol.

Uvedený obraz o studiu na vysokých školách v Kanadě je ovšem silně zjednodušující, skutečnost je mnohem pestřejší. Existuje na nich pro nás až šokující množství různých typů školení, doškolování a kursů vedoucích k získání různých diplomů, certifikátů atd. a s nimi spojených označení a titulů. Absolvovali kursů a získání příslušných dokumentů je pro jejich účastníky zřejmě užitečné společensky i ekonomicky.

Vysokoškolské studium k dosažení titulu "bakalář" trvá v Québecu v průměru tři a půl roku, někdy jen tři - podle oboru a vysoké školy. K tomu je nutno dodat, že po skončení střední školy musí québecký student před vstupem na vysokou školu absolvovat dvouleté předuniverzitní studium na některé z kolejí obecně nazývaných CEGEP (College d'Enseignement Général et Professionnel). Absolventi středních škol z jiných provincií, kteří neabsolvovali CEGEP, musí na vysoké škole nejprve absolvovat rok doplňujícího studia. Na CEGEP musí ti studenti, kteří se chtějí na vysoké škole věnovat přírodním nebo technickým vědám, navštěvovat řadu kursů z matematiky a fyziky, které jsou například ve fyzice na úrovni poněkud nižší, než je průměrný úvodní kurs na technických fakultách u nás.

Získáním titulu bakaláře se studenti stávají graduovanými absolventy vysoké školy a, jak jsme již uvedli, jejich převážná většina studium ukončí. Studium těch, kteří zůstávají na škole a chtějí získat vyšší akademickou hodnost, lze považovat za nástavbové a výběrové. Jsou k němu připouštěni jen studenti s velmi dobrým prospěchem a předpoklady pro

samostatnou odbornou a vědeckou práci. Jejich pobyt na vysoké škole se v mnoha směrech podstatně mění: Přejdou ze svých dosavadních fakult do tzv. Graduovaných škol, nebo na Fakultu graduovaného studia a výzkumu, které mají v rámci vysokých škol mnohem větší samostatnost než fakulty ostatní. Nadále jsou považováni za spolupracovníky, ne-li členy kateder, zúčastňují se jejich vědeckovýzkumné i pedagogické činnosti. Organizují se v klubech oddělené od negraduovaných studentů, atd.

Vysokoškolské studium v Kanadě je na všech úrovních vnitřně silně diferencováno. Například studium k bakalářství je v jednotlivých oborech organizováno většinou ve třech, někdy i ve čtyřech paralelních větvích s programem zdůrazňujícím například buď hlubší teoretické poznatky (pro ty, kteří chtějí v daném oboru později pracovat vědecky), nebo třeba interdisciplinární stránky daného oboru atd.

Podrobnější seznamování se s koncepcí a strukturou vysokoškolského studia v zemích

s jinou tradicí v organizaci výchovy a vzdělávání je při vytváření vlastní koncepce vysokoškolského studia užitečné, i když, přirozeně, při jejich případném uplatňování u nás je nutno přihlídnout k domácím tradicím, podmínkám a možnostem. Inspirovat by například mohlo být seznámením se se stupněm volnosti, který mají studenti při volbě vlastního studijního plánu (a který je většinou podstatně menší, než se u nás obecně předpokládá), nebo se způsobem sledování studijní práce posluchačů a jejího hodnocení, o kterém se domnívám, že vede studenty mnohem účinněji k systematické práci než náš způsob.

Nemyslím si, že všechno, co vidíme ve školství na Západě nebo na Východě je jednoznačně dobré nebo jednoznačně špatné. O legislativním umožnění organizování dvoustupňového studia jsem však přesvědčen, že je to dobrý a užitečný krok.

Doc. RNDr. Ivan Šantavý, CSC.

Na odborné téma

Vznik Československé společnosti pro biomechaniku

V současnosti je v celosvětovém měřítku pozornost biomechaniky především soustředěna na biomechaniku člověka, zejména na tyto problémové okruhy: kardiovaskulární biomechaniku svalové kosterního systému, reologii krve, mikro-cirkulaci, biomechaniku svalů, analýzu pohybu při práci a ve sportu, tkáňové inženýrství, reologii měkké tkáně, biomechaniku v ortopedii, biomechaniku traumat, stomatologickou biomechaniku a další. Vyznamné se rozšiřuje pozornost věnovaná zdravotní prevenci a rehabilitaci a otázkám prodloužení věku.

Rozsáhlý okruh problémů biomechaniky vyžaduje sdružování odborníků z různých vědních oborů, zejména z mechaniky, materiálového inženýrství, medicíny, chemie, biochemie, biologie.

V minulém období v ČSFR neexistovala samostatná vědecká společnost, která by podporovala uvedené trendy v biomechanice, a která by pro řešení jejích problémů sdružovala příslušné odborníky. Doposud existuje pouze sekce biomechaniky v rámci Československé společnosti pro mechaniku. Založení nové společnosti, přičemž uvedená sekce by tvořila její základ, je v souladu s Americkou společností pro biomechaniku, Kanadskou a Francouzskou spol. pro biomechaniku a se zaměřením mezinárodních organizací jako European Society of Biomechanics a International Society of Biomechanics. Cílem nové společnosti bude přispívat ke zvyšování úrovně československé biomechaniky v souladu se světovým vývojem a navazovat přímé kontakty s odborníky národními i mezinárodními organizacemi. V současné době byla mimo jiné navázána spolupráce s Japonskou společností pro mechaniku, zastoupenou jejím prezidentem Prof. Aikawou.

Pro nejbližší období si "Československá společnost pro biomechaniku" (CSSB) vytkla tyto hlavní cíle:

- Vydávání nového vědeckého časopisu "Acta Biomechanica" s mezinárodní účastí. I. vydání plánujeme na začátek roku 1992 a případně plánujeme návaznost na některý vědecký časopis.
- Společnost bude získávat informace o mezinárodních a národních grantech v oboru biomechaniky a o možnostech zapojení svých členů do těchto grantů.
- Společnost bude zabezpečovat činnost Čes. národního komitétu pro biomechaniku, sdruženého s International Society of Biomechanics.
- Podporovat národní kolokvia a symposia zejména v progresivních odvětvích biomechaniky. První kolokvium s názvem "Nové směry v biomechanice a stavební bionice" je plánováno na XII/1991.
- Podpora přípravy konference "Biomechanika člověka" organizované Ústavem teoretické a aplikované mechaniky ČSAV v roce 1992.
- Aktivní účast členů společnosti na "Evropské konferenci biomechaniky" - Řím 1992, kdy pomoc přislíbil Prof. Cappozzo.
- Příprava Mezinárodní konference "Biomechanika" ve spolupráci s Japonskou společností pro mechaniku - Praha 1993. Hlavní nádače přislí-

bila finanční dotaci.

- Vzhledem k tomu, že ČSFR je členem Světového řídícího výboru pro přípravu 2.světové konference biomechaniky v roce 1994 v Amsterdamu, ČSFR by tuto činnost koordinovala. Dále uvádíme zkrácené znění stanov CSSB. Jejich plné znění je k nahlédnutí na sekretariát přípravného výboru CSSB.

I. Základní ustanovení

Článek 1

1) Československá společnost pro biomechaniku (dále jen Společnost) je nezávislá, dobrovolná a výběrová organizace, sdružující odborníky z mnoha oblastí na základě široce koncipovaného vědního oboru biomechaniky.

2) Smyslem existence Společnosti je všestranný rozvoj biomechaniky jako samostatné interdisciplinární vědní disciplíny.

Článek 2

1) Společnost působí na celém území ČSFR

2) Sídlem Společnosti je Praha

II. Úkoly Společnosti

Článek 3

1) Společnost napomáhá rozvoji jednotlivých oborů vědy se vztahem k biomechanice, k jejich vzájemnému propojení a koordinaci. Za tímto účelem pořádá přednášky, diskuse, semináře, konference a pod.

2) Společnost hájí suverenitu biomechaniky jako vědní disciplíny a přispívá k upevnění její společenské prestiže. Prosazuje biomechaniku jako obor vysokoškolského studia.

3) Za účelem intenzivní výměny poznatků a názorů, jakož i vnější prezentace vyvíjí Společnost publikační činnost, vydáváním neperiodických publikací a spoluprací se specializovanými periodiky.

4) Společnost spolupracuje se zahraničními organizacemi obdobného zaměření. Organizačně vstupuje do mezinárodních vědeckých struktur a aktivně spolupracuje zejména při akcích ESB (Evropské sdružení biomechaniků) a ISB (Mezinárodní sdružení biomechaniků).

IV. Členství ve Společnosti

Článek 5

1) Řádným členem Společnosti se může stát každý, kdo má vážný zájem o vědecké bádání v oblasti biomechaniky.

2) Kolektivním členem Společnosti se mohou stát podniky a organizace, jejichž činnost je spojena s vědním oborem biomechaniky, projeví-li zájem o kolektivní členství podáním písemné přihlášky. V přihlášce budou definovány podmínky a formy účasti na práci Společnosti, jakož i jeden až čtyři pracovníci, kteří splňují podmínky řádného členství a budou kol. člena zastupovat a jednat jeho jménem.

3) Přihláška za člena vyžaduje písemné doporučení dvou stávajících členů Společnosti, toto doporučení není vyžadováno v případě členů Československé společnosti pro mechaniku a členů Společnosti J.E. Purkyně, jakož i v případě přihlášky za kolektivního člena.

4) Vstup do Společnosti schvaluje předsednictvo Společnosti.

Studenti získávají akademické tituly postupně, ať chtějí dosáhnout jakkoli vysoký titul

5) Členství vzniká přijetím za člena, zaplacením zápisného a členských příspěvků za jeden rok.

Článek 6

1) Členům přísluší právo:

- a) účastnit se na valném shromáždění Společnosti a podílet se na jeho jednání
- b) volit a být volen do předsednictva (případně jiných orgánů) Společnosti
- c) vznášet připomínky a náměty k činnosti předsednictva Společnosti po celé jeho funkční období
- d) být informován o pořádání všech akcí Společnosti
- e) podle svých zájmů a možností se podílet na ostatní práci Společnosti.

Článek 7

1) Členové jsou povinni

- a) jednat v souladu se stanovami a programem Společnosti
- b) platit členské příspěvky

Článek 9

1) Ve výjimečných případech může Společnost udělit čestné členství

2) Udělení čestného členství (nevztahuje se na ně čl. 5 až 8) schvaluje předsednictvo Společnosti na návrh členů Společnosti, kteří jej zpracují písemně včetně zdůvodnění a předloží předsednictvu Společnosti.

3) Předsednictvo společnosti informuje o důvodech udělení čestného členství valné shromáždění Společnosti.

V. Orgány Společnosti

Článek 10

1) Nejvyšším orgánem Společnosti je valné shromáždění členů, které:

- a) volí členy hlavního výboru Společnosti
- b) schvaluje zřizování poboček a sekcí
- c) schvaluje změny ve stanovách Společnosti
- d) rozhoduje o vyloučení člena z důvodu vážného porušení stanov

Prozatímní návrh na členění ČSSB do jednotlivých sekcí je následující:

- 1) Svalové kosterní systém a jeho náhrady.
- 2) Srdečně cévní systém a jeho náhrady.
- 3) Biomateriály a biotolerance.
- 4) Dentální biomechanika.
- 5) Tkáňové inženýrství.
- 6) Interakce člověk-okolí, prevence, rehabilitace.

Adresa sekretariátu ČSSB je:

Československá společnost pro biomechaniku při ČSAV

Karlovo nám. 13, 121 35 Praha 2

Za přípravný výbor ČSSB
akademik Jaroslav Valenta

Máte-li zájem o členství v ČSSB, připomínky, náměty či návrhy pro její činnost, zašlete je laskavě na adresu sekretariátu. Přihlášky za člena ČSSB spolu s poukazkou na zaplacení ročního členského příspěvku v hodnotě 25.- Kčs jsou k dispozici i na sekretariátě katedry mechaniky těles strojní fakulty VUT Brno, Technická 2, 616 69, Brno, tel.: 714 2854. Vedením pobočky ČSSB v Brně byl prozatímně pověřen doc. ing. Přemysl Janíček, DrSc.

Jedním z pracovišť VUT Brno zabývajících se problémy biomechaniky je katedra mechaniky těles na strojní fakultě. Na snímku posluchač V. ročníku specializace počítačové navrhování strojních soustav Libor Kostial řeší problematiku napjatosti v oblasti kyčelního kloubu v rámci přípravy programu pro počítačovou podporu chirurgii.

Informace

Zajímají Vás odpovědi na otázky o podstatě, smyslu a filosofii techniky, o jejím významu v lidském životě, o vztahu vědy, techniky, etiky a umění, o teorii systémů a bionice? To vše se dozvíte v novém volitelném předmětu "Základy filosofie techniky" připravovaném na strojní fakultě v zimním semestru šk.r. 1991/92. Bližší informace poskytne přednášející Ing. Martin Hartl z katedry Částí strojů a mechanismů na FS, tel. 7142769.

Noví profesori

Ministr školství Petr Vopěnka jmenoval ke dni 1.4.1991 těchto sedm nových profesorů z elektrotechnické fakulty.

V oboru radioelektroniky:

doc. ing. Václava Říčního, Csc.;
doc. ing. Jiřího Jana, Csc.;
doc. ing. Bohuše Vejmeleka, Csc.

V oboru výpočetní techniky:

doc. ing. Václava Dvořáka, DrSc.

V oboru teoretické elektrotechniky:

doc. ing. Juraja Valsu, Csc.

V oboru technické kybernetiky:

doc. ing. Karla Zehnulu, Csc.;
doc. ing. Petra Vavřína, DrSc.

Oznamení ústřední knihovny

V knihovně VUT se bude přecházet na AUTOMATIZOVANÉ ZPRACOVÁNÍ KNIŽNÍHO FONDU. Záznamy se budou přenášet do UK na disketách. Knihovníci na katedrách, kteří mají podmínky katalogizovat knihy a evidovat časopisy na počítači, nahlaste se, prosím, na níže uvedené telefonní číslo. Zajistíme pro Vás školení, které provede pan doc. RNDr. M. Fendrych, CSc. z OVC.

Objednávky zahraničních časopisů na rok 1992 realizujeme přes nakladatelství Springer nebo Swets (podle výhodnějších podmínek). Po stanovení cen zahraničním

dodavatelem (koncem června - začátkem července) budou zástupci fakult nebo kateder pozváni vyjádřit se k závazným objednávkám se stanovenými cenami. Platba se uskuteční zřejmě ještě v tomto roce. Rabat by měl činit cca 10%, zatímco u PNS činil až 60%. Seznamy objednaných časopisů budou zaslány na každé pracoviště. Časopisy můžete prohlížet ve studovně na Věvěř, jak jsme Vás již informovali. Máte-li zájem o zasílání obsahu konkrétních titulů, nahlaste nám svůj požadavek telefonicky nebo písemně.

Objednávky zahraničních knih nám můžete zasílat průběžně, nutno uvést autora, název, vydavatele, ISBN. Z mezinárodního knižního veletrhu, pořádaného v Praze, jsme získali nabídkový seznam knih, který je u nás k nahlédnutí a vybrané tituly je možno ihned objednat. Nabídka je především z oborů: architektura, stavebnictví, výpočetní technika, elektronika, matematika, fyzika, chemie.

Marie Davidová

ÚK VUT, Věvěř 95, tel.: 740001

Sdělení redakce

Redakce obdržela dopis ing. Jiřího Novotného z elektrofakulty reagující na příspěvek prof. ing. Jiřího Hlouška, DrSc. a příspěvek Paed. Dr. Jaroslava Bogdálka ve druhém čísle Zpráv VUT. Celostránkový dopis končí takto: "Překvapuje mě proto, že opět jméno vystupuje a už opět radí jak a co dělat. Příliš brzy se vzpamatovali!". Chtěli jsme se s ing. Novotným spojit, ale marně. Nikdo s tímto jménem na elektrofakultě nepracuje ani nepracoval. Takže jde vlastně o anonym a ten patří do koše a autorovi dopisu patří tato fotografie.

Příprava čísla a fotografie: Přemysl Janíček
Typo: Josef Noák
Vysadil: Vladimír Záhořík
Tisk: v nakladatelství VUT,
vedoucí PhDr. Tomáš Čermák